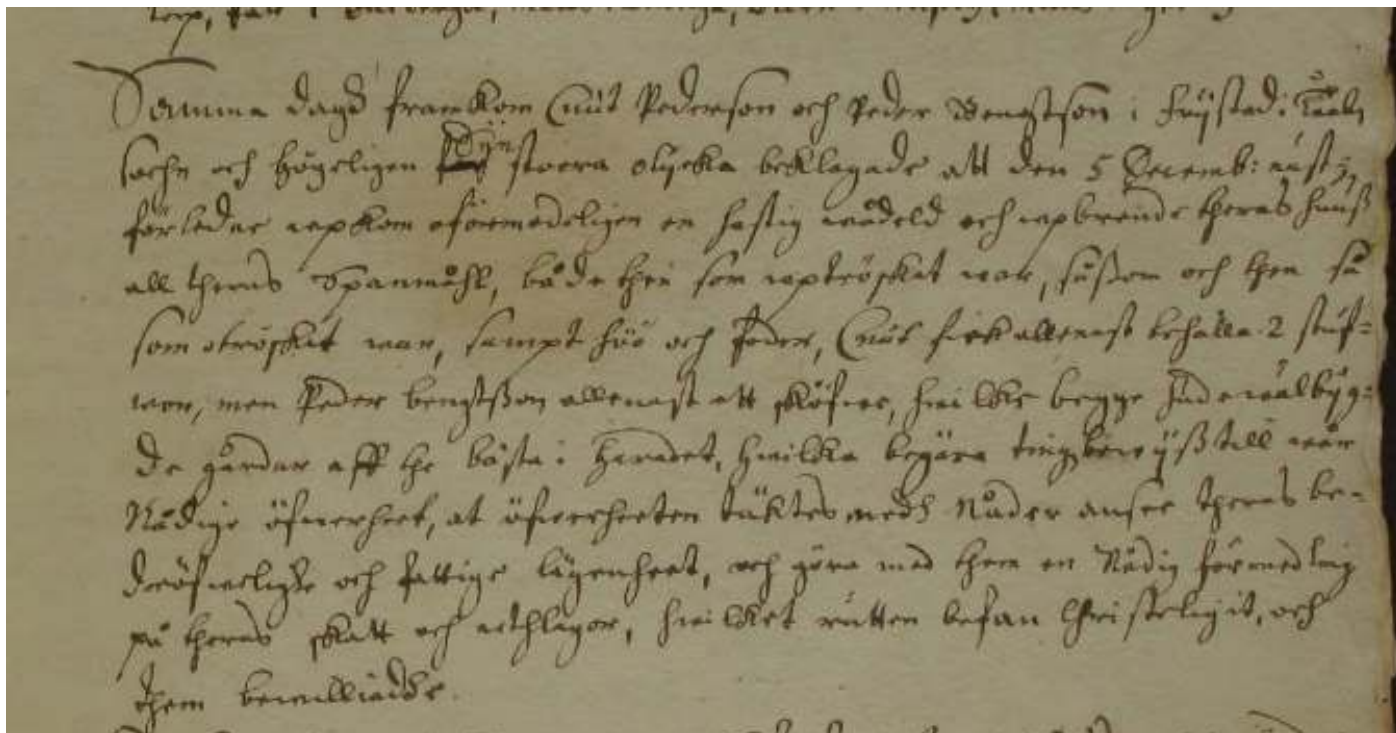

Fristad brinner 1653

Källa: Göta Hovrätt – Advokatfiskalen Östergötlands län EVIIIAAF:36 (1654-1657) Bild 430 / sid 27

1654-02-03

Samma dag framkom Cnut Pedersson och Peder Bengtsson i Frystad i Tååby sochn och högligen Sÿn stoora olycka beklagade att den 5 decemb: nästförleden upkom oförmodeligen en hetsig wådeld och oprände deras huus, all deras spannmåhl, både det som uptröskat var, såsom och det få som tröskat var, samt hö och foder. Cnut fick allenast behålla 2 stufwor, men Peder Bengtsson allenast ett sköfve, hvilka bägge hade välbyggde gårdar aff de bästa i häradet, hvilka begära tingsbevÿs till vår nådige öfverheet, at öfverheeten täktes medh nåder anser theras bedröflige och fattiga lägerheet, och göra med han en nådig förmedling på deras skatt och utlagor, hvilket rätten befann christerligt, och them bevilljade.

Kort översatt

Den 3 februari framkom Knut Persson och Peder Bengtsson i Fristad i Tåby socken i rätten och beklagade sig att den 5 december 1653 uppbrände en vådeld deras hus, all spannmål, hö och foder. Knut fick behålla två stugor medan Per endast ett skjul. Båda två hade välbyggda gårdar, de bästa i hela häradet. Både Knut och Per blir beviljade skattefrihet en tid.

Slutsats

Vad kan man dra för slutsatser av detta? Studerar man kartor från denna tidpunkt så är de branddrabbade gårdarna, Gästgivargården och Bredgården. Denna tid kallas de bara skattegårdar och dessa var placerade mitt i Fristad by. Husen och gårdarna låg väldigt tätt tillsammans så en brand kunde bli väldigt förödande för en hel by. Nu klarade sig tydligen de båda grannarna, Väster och Östergården som denna tid var frälsegårdar. Men Per Bengtsson som var Gästgivare blev av med alla sina hus förutom ett Sköfve som troligtvis var en typ av skjul eller enklare bod. Knut däremot fick behålla två stugor.

Tittar man i mantalslängden så försvinner både Knut och Per under två år, de har blivit skattebefriade för att kunna bygga upp gårdarna igen. Och tittar man i domböckerna så ser man att Knut i januari tinget 1655 bjuder ut en systerlott i Skamby gård till försäljning, troligen han har nu slut på kapital för uppbyggnaden av Fristad Bredgård. Men båda två lyckades bygga upp allt igen men det går åt skogen för både Knut och Per. Knut blir dräpt 1659 på sin gårdsplan med en värja av en resande Livknekt och Per dras hela tiden med stora skulder i figurerar flitigt i tinget under många år. Per dör utblottad i Fristadstorpet 1670.